

MINISTERIET FOR
BØRN OG
UNDERVISNING

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Ministeriet for Børn og
Undervisning
Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

03-04-2013

I forbindelse med behandlingen af (L 171) Forslag til Lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) (Harmonisering af klageadgang og øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen) har udvalget efter ønske fra Rosa Lund (EL) i brev af 15. marts 2013 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 2:

”Ministeren bedes uddybende og punkt for punkt kommentere hørings svaret fra Landsforeningen af Handelsskoleelever, Erhvervsskolernes Elevorganisation og Danske Gymnasieelevers Sammenslutning.”

Svar:

Nedenfor er de enkelte punkter fra elevorganisationernes høringssvar gengivet med mine kommentarer dertil.

”1. Klageadgang i forhold til klager af pædagogisk- eller skønsmæssig karakter

Man antager at, det udelukkende er nødvendigt at indbringe klager over retslige forhold til ministeriet. Men lovgivningen er meget bredt formuleret og der er ingen konkrete retningslinjer for pædagogiske anliggender på gymnasieområdet. Den pædagogiske praksis er derfor meget forskellig fra skole til skole. På baggrund af dette, er det nødvendigt, at elever også kan klage til ministeriet over afgørelser i pædagogiske eller skønsmæssige anliggender.”

Kommentar:

Den i lovforslaget omtalte harmonisering af klageadgangen omfatter tre elementer:

Først og fremmest indeholder lovforslaget direkte ændringer i lovtæksten i de tre gymnasiale uddannelseslove. Hensigten er, at den i dag helt ubegrænsede adgang til at klage til ministeriet over rektors afgørelser i pæda-

gogiske anliggender ændres til, at man som elev kan klage til ministeriet over rektors afgørelser efter uddannelsesreglerne, men kun for så vidt angår retlige spørgsmål. Selvom de præcise regler om klageadgang varierer en del fra uddannelsesområde til uddannelsesområde, er det helt usædvanligt med en generel adgang til uden begrænsninger at klage til ministeriet over afgørelser i pædagogiske anliggender. Med de ændringer, der som opfølgning på lovforslaget vil blive udmøntet i de enkelte uddannelsesbekendtgørelser, etablerer vi pr. 1. august 2013 en sammenlignelig retstilstand med f.eks. avu-, FVU- og AMU-området og med de videregående uddannelser.

Selve bemyndigelserne i lovene om adgangen til at fastsætte regler om klage over prøver ændres ikke, men som opfølgning på lovforslaget vil disse regler, der findes i den almene eksamensbekendtgørelse, blive ændret, så vi pr. 1. september 2013 også på dette felt skaber en sammenlignelig retstilstand med andre uddannelsesområder.

Endelig vil ministeriet i en efterfølgende proces gennemgå de andre bekendtgørelser på det gymnasiale område – herunder optagelsesbekendtgørelsen og studie- og ordensregelbekendtgørelsen – og vurdere behovet for en justering af klagereglerne i disse også. De særlige karakteristika på det givne reguleringsfelt, herunder de gældende regler herom på andre uddannelsesområder, vil blive inddraget, og der er ikke nogen fast dato for, hvornår eventuelle ændringer vil blive gennemført. Det afhænger af, hvornår de relevante bekendtgørelser i øvrigt skal ændres.

Det er vigtigt at understrege, at der fortsat vil kunne klages til ministeriet over afgørelser af faglig karakter fra skolens ledelse (årskarakterer, prøver, merit, individuel kompetencevurdering (IKV) m.v.), men klageadgangen angår altså kun retlige spørgsmål. (I relation til merit og IKV kan klager over institutionens faglige vurdering dog indbringes for et uafhængigt nævn, Kvalifikationsnævnet.)

”2. Færre elever vil klage over pædagogiske forhold

Vi er bekymrede for, at ændringerne vil have en ”præventiv” effekt, således at færre elever klager over pædagogiske forhold. Når man begrænser klageadgangen, er den naturlige konsekvens, at antallet af klager vil falde. Dette betyder at der vil være flere elever, der ikke har mulighed for at få revurderet deres sag. Dette er en klokkeklar forringelse af elevernes retssikkerhed.”

Kommentar:

Som det er nævnt i lovforslagets bemærkninger, er det ikke en selvstændig målsætning med lovforslaget, at der skal komme færre klager, men det vil være naturligt, at potentielle klagere, der indser, at deres sag ikke indeholder et retligt spørgsmål, fremover undlader at klage.

Herved vil ministeriet efter omstændighederne kunne undgå at skulle behandle en række klager over årskarakterer, hvor det eneste punkt i sagen reelt er, at eleven er utilfreds med lærerens vurdering af elevens standpunkt på baggrund af det niveau, som eleven har udvist i forbindelse med den daglige undervisning, aflagte test og prøver m.v. – en vurdering, som ministeriet ikke er i stand til at foretage.

”3. De foreslåede ændringers konsekvenser for de videregående uddannelser

Erfaringer fra de videregående uddannelser viser tydeligt, at der er behov for, at studerende kan klage over faglige og pædagogiske afgørelser til en af skolen uafhængig instans. For at sikre eleverne på de gymnasiale uddannelsers retssikkerhed, er det nødvendigt at der er mulighed for at indbringe klagesager for ministeriet.”

Kommentar:

Den omtalte ”studenterambassadør” på Københavns Universitet, der kan vejlede de studerende om klageforhold samt visitere klager fra de studerende, skal uden tvivl ses i lyset af, at universitetet er en meget stor organisation, der har op imod 40.000 studerende. Der er tale om opgaver, som enhver uddannelsesinstitution skal kunne løfte inden for rammerne af sin studievejledning m.v., og det forventer jeg også, at de gymnasiale institutioner i almindelighed kan. Jeg kan dog oplyse, at ministeriet også i vidt omfang vejleder konkrete elever, der på den ene eller anden måde er i tvivl om deres retsstilling, herunder om klageforhold.

Jeg er overbevist om, at klageadgangen på det gymnasiale uddannelsesområde også med den forudsatte begrænsning til retlige spørgsmål vil være fuldt ud tilstrækkelig til at tilgodese elevernes/kursisternes retssikkerhed.

Jeg vil endelig understrege, at der ikke med lovforslaget foretages ændringer i ministeriets tilsyn med de gymnasiale uddannelser. Det betyder, at hvis det viser sig, at en bestemt skoles leder uden decideret at tilside sætte nogle regler har en u hensigtsmæssig pædagogisk praksis, så vil ministeriet som i dag kunne give lederen pålæg i pædagogiske anliggender.

Med venlig hilsen

Christine Antorini